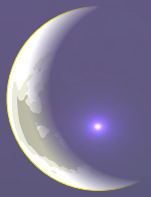

KERST MET UBUNTU

1. Kerst met Ubuntu - musical - basisscript

Kerst met Ubuntu

Een vrolijke en sfeervolle kerstmusical voor de hele basisschool.

Korte inhoud

Het is bijna Kerstmis en iedereen is druk met de voorbereidingen voor dit feest. Ook in het dorpje waar dit verhaal zich afspeelt. Het is een kleine, gezellige plaats (of wijk), waar de mensen elkaar kennen en betrokken zijn bij alle gebeurtenissen in hun omgeving. Een paar dagen voor Kerstmis gebeurt er iets onverwachts. Er verschijnt een onbekende in het dorp. Hij trekt een kar met zich mee met zijn hele 'hebben en houden'. Hij stelt zich voor als professor Ubuntu en zet midden op het plein een tent neer, vastbesloten om hier het kerstfeest te vieren. De omwonenden bekijken het met gemengde gevoelens. Want wie is deze vreemdeling? Wat wil hij en waarom heeft hij hun plaats uitgekozen? De een wil hem weg hebben, bang voor het onbekende. Een ander vindt het juist gezellig dat hij er is. Eén ding is duidelijk: zijn aanwezigheid zorgt ervoor dat het een heel bijzondere kerst wordt, voor iedereen!

NB Ubuntu wordt uitgesproken als: oe-boen-toe

Decor

Het decor stelt het dorpsplein voor en dat kan op allerlei manieren worden aangekleed. Op de achterwand kunnen huizen worden geschilderd, maar dit hoeft niet. Een enkel zetstuk (lantaarnpaal, uithangbord) kan al voldoende zijn. Wel moet duidelijk zijn waar het huis van buurvrouw Yvonne is. In één hoek worden kerstbomen verkocht. Ook die kunnen worden geschilderd of als zetstuk worden gemaakt. Er moet één (kunst)kerstboom zijn waar al lichtjes in zitten. Liefst mag dit een minder mooi boompje zijn. Deze wordt in het spel aan Ubuntu gegeven en verder versierd. In scène 1 wordt op het toneel de tent van Ubuntu neergezet. Hang hiervoor twee waslijnen op. Gebruik een groot zeil of naai wat lakens aan elkaar voor de tent. Lakens zijn lichter en zijn daardoor handiger voor de extra scène bij scène 1. De tent komt 'naast' het huis van buurvrouw Yvonne.

Ubuntu neemt zijn spullen mee in een kar. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld een kar van het buitenspeelgoed of een fiets met een fietskar erachter of bakfiets. Het idee is dat er van alles uit de tent komt als die eenmaal staat. Dat kan door de tent tegen de achterwand/zijwand te plaatsen, zodat de spullen van achter het toneel door de tent heen op het toneel kunnen worden gezet. Bepaalde meubels, zoals de boekenkast, kun je ook van karton maken en als zetstuk neerzetten.

Tip: maak de tent aan de voorkant (half) dicht. Ubuntu hoeft dan niet op het toneel te blijven in scènes waarin hij geen rol speelt. Hij is voor het publiek dan wel 'in' de tent, maar in werkelijkheid kan hij achter het toneel zijn.

Sfeer en setting

De sfeer kan zelf worden bepaald. Het is leuk om het geheel een 'Dickens-achtige' uitstraling te geven. Dan zit de kerstsfeer er meteen in. Maar het geheel kan zich ook in het hier en nu afspelen.

Projectdeel

Deze musical is ook heel geschikt om er projectmatig extra mee aan de slag te gaan. Het project bestaat uit losse onderdelen. Elke groep kan een of meer onderdelen voor zijn rekening nemen. Tijdens het project maak je o.a. kennis met de Dickenssfeer, kom je erachter wat Ubuntu precies betekent en ga je zelf aan de slag om een lipdub te maken. Dit staat allemaal beschreven in het onderdeel: Project (ander document).

Ubuntu: steun een goed doel

Deze musical biedt een uitgelezen mogelijkheid om de kerstgedachte in december extra vorm te geven. De naam *Kerst met Ubuntu* is namelijk niet zomaar gekozen. Ubuntu is een Afrikaans begrip dat draait om onze relatie tot andere mensen en de invloed die we op elkaar hebben. Dat zie je ook terug in het verhaal van de musical.

Een speciaal onderdeel van het projectdeel is de fondsenwerving voor een goed doel. Vanuit het begrip Ubuntu is er een link met een goed doel. *Kerst met Ubuntu* heeft namelijk een speciale verbinding met de Benny Vreden Foundation en het musicalproject in Zuid-Afrika. Een uitgelezen mogelijkheid om Ubuntu en de kerstgedachte met de hele school in praktijk te brengen. Wij een musical, zij een musical!

Spelers en rollen

Kerst met Ubuntu kan gespeeld worden door kinderen uit alle groepen en is geschikt voor de hele basisschool.

De basis van het stuk wordt gedragen door 11 uitgeschreven rollen. Kinderen uit groep 6 t/m 8 kunnen deze rollen voor hun rekening nemen. De rol van Ubuntu is wat groter, hij is de spil waar alles om draait.

Daarnaast is het leuk om de liedjes door een apart koor te laten zingen. De kinderen van dit koor kunnen bij de liedjes dansspasjes bedenken en uitvoeren. Ze kunnen zich bijzonder kleden, enzovoort. Hierdoor worden het echte rollen. Een apart koor verhoogt de kerstsfeer en zorgt voor meer zangvolume.

Je kunt de liedjes ook door de spelers zelf laten zingen.

Verder zijn er taken weggelegd voor kinderen om het decor te maken en het geluid en licht te regelen. Vooral voor kinderen die zich minder graag op het podium presenteren, kunnen dit waardevolle rollen zijn. Eén kind kan de voice-overs voorlezen. Misschien kunnen enkele kinderen met een instrument de liedjes meespelen.

In principe kun je het stuk dus met 11 kinderen spelen. Iets minder kan ook, dan laat je bepaalde dorpsbewoners weg. In elk geval kun je één kerstboomverkoper weglaten. Naast de 11 basisrollen zijn er nog een groot aantal rollen weggelegd voor kinderen uit verschillende bouwgroepen. Aangegeven extra scènes zorgen ervoor dat alle groepen aan de musical mee kunnen doen, zonder dat er steeds met de hele school tegelijk geoefend hoeft te worden. Deze extra scènes staan in dit basisscript kort beschreven. Uitgebreide beschrijvingen van deze scènes staan in het aparte document: ‘**Extra scènes**’. Ze kunnen in de eigen groep worden voorbereid en ingestudeerd. Je kunt alle extra scènes gebruiken of een deel ervan. Ze kunnen ook helemaal worden weggelaten. Het verhaal van de musical blijft dan intact.

Een uitgebreid overzicht van de extra scènes en de groepen die deze eventueel zouden kunnen spelen staat in het document ‘Extra scènes’.

Het kerstverhaal

Er is tijdens de voorstelling ruimte om het kerstverhaal te vertellen of uit te beelden. Er is ook een alternatief (kerst)verhaal beschikbaar. Beschrijving van alle opties (kort) staat in het basisscript en (uitgebreid) bij de beschrijving van de extra scènes.

Personen

1 - professor Ubuntu

Professor Ubuntu is de hoofdfiguur in deze musical. Het is een positieve professor, open-minded, met een wat filosofische kijk op het leven. Hij blijft wat geheimzinnig omdat we niet te weten komen wie hij precies is, waar hij vandaan komt en waar hij naartoe wil.

2 en 3 - kerstboomverkopers Piek en Kluit

Piek en Kluit zijn twee handige, onbezorgde en vrolijke kerstboomverkopers. Ze vormen samen een komisch duo. Ze weten ruzies te sussen en zorgen voor gezelligheid in het dorp.

4 - buurvrouw Yvonne Bonje

‘De buurvrouw’ is een intrigante, die er alles voor over lijkt te hebben om Ubuntu weg te krijgen. Ze probeert anderen daarbij te betrekken en zet iedereen tegen elkaar op. Maar als het erop aankomt, is zij gewoon de bezorgde buurvrouw die Ubuntu in haar hart heel erg aardig vindt.

5 - slager Lap

Slager Lap is een beetje een dwarsligger, een wat negatief figuur die de kant van de buurvrouw lijkt te kiezen. Maar ook hij blijkt aan het eind de kwaadste niet.

6 - bakker Bas

Bas is een gezellige allround bakker, hij bakt van alles, is toegankelijk en joviaal.

7 - bloemist Iris

Iris is een zeer zachtaardige vrouw. Ze is begaan met iedereen, houdt van gezelligheid, is empatisch en menslievend. Bloemen houden van mensen, en zij ook. Ze heeft stiekem een speciaal plekje in haar hart voor fietsenmaker Rader.

8 - fietsenmaker Rader

Rader is een goedwillende, maar superonhandige fietsenmaker. Hij komt altijd wel ergens met zijn vingers tussen en heeft dan ook om al zijn vingers pleisters en verband. Hij wil van alles aanpakken, maar dat doet (letterlijk) altijd zeer. Hij is van goede wil, maar niemand durft meer iets bij hem te laten maken omdat ze bang zijn dat hij zich (weer) zal bezeren. Heeft een (klein) oogje op Iris.

9 - postbode Flop

Flop is een onbezorgde flierefluiter. Hij heeft weinig te doen omdat mensen elkaar nauwelijks meer kaarten sturen. Maar als postbode komt hij natuurlijk wel overal en bij iedereen. Flop heeft een posttas om/bij zich.

10 - agent Loep

Agent Loep is een wat formele en afstandelijke man. Hij vindt het belangrijk dat alles 'in orde' is. Hij moet de orde handhaven en die verantwoordelijkheid drukt zwaar op zijn schouders. Hij toont weinig emotie en neemt zijn baan zeer serieus.

11 - pianostemmer Toon

Toon is een creatieve pianostemmer. Hij heeft geen actieve rol in het stuk, maar speelt in een afzonderlijke scène de hoofdrol. Hij zingt een solo, samen met Ubuntu.

12 en meer

Zie voor meer rollen de beschrijving bij 'spelers en rollen' en het document met extra scènes.

De rollen kunnen door jongens en meisjes gespeeld worden. Houd wel rekening met het volgende: professor Ubuntu en buurvrouw Yvonne krijgen 'iets' met elkaar en in de laatste scène zit een grapje met een 'verliefde' Iris en Rader.

Tips voor het spelen

Door je goed in te leven in je rol, komt het verhaal beter tot zijn recht. Bespreek met de andere spelers waar deze kerstmusical over gaat en hoe hun rol daarbij past.

Alle spelers hebben wel een mening over professor Ubuntu. Lees het kopje 'Personen' met elkaar door en bedenk samen hoe elke speler over Ubuntu denkt en zich tegenover hem gedraagt.

Ben je op het toneel, maar heb je geen tekst? Speel dan gewoon door. Je noemt dat 'stil spel'. Zorg dat je ergens mee bezig bent of vestig je aandacht op de spelers die op dat moment wel tekst hebben.

Gaat iemand de voice-overs zelf voorlezen? Zorg dan dat hij of zij duidelijk praat. De voice-over neemt het publiek als het ware mee op reis. Let goed op intonatie (hoog en laag, hard en zacht) en het ritme (langzaam en snel) van de zinnen.

Zorg tot slot voor snelheid in de musical. Een nieuwe scène of lied betekent niet dat er gewacht moet worden. Repeteer dus ook de overgang naar nieuwe scènes, zodat er vaart in het spel blijft!

Kleding en attributen

De personen zijn vrij traditioneel en bijna stereotype beschreven. Elke speler kan zijn eigen rol daardoor leuk aankleden. Denk aan een bloemenslinger bij Iris, een schort voor slager Lap, eventueel met groot slagmes van karton waarmee hij al pratend bewust of onbewust kan zwaaien, een koksmuts voor bakker Bas, enzovoort.

Ubuntu neemt zijn spullen mee in een kar. Gebruik hiervoor een kar van het buitenspeelgoed, fietskar of bakfiets.

De spullen (meubels) kunnen deels echt zijn, deels van karton gemaakt.

Voor de kerstboomverkopers zijn kerstbomen nodig. Maak ze van karton of schilder ze op de wand. Zorg voor minimaal één 'echte' kerstboom (kunstboom) die tijdens het spel wordt versierd. Het liefst een minder mooi boompje. In deze boom zitten wel lichtjes.

Benny Vreden Academy

Voor professionele ondersteuning bij het instuderen van *Kerst met Ubuntu* kun je gebruikmaken van de Benny Vreden Academy. Van een inspirerende vakdocent bij jou in de klas tot 13 online theaterlessen of een musicalmasterclass voor het team. Bekijk de mogelijkheden voor jouw school op www.bennyvreden.nl/academy.

